

Scan the QR code to see where this took place

Oud Amsterdam in kleur

Kijk door de ogen van de fotograaf en reis terug in de tijd naar een stad zoals die ooit werkelijk gezien werd. Hij zag de wereld niet in zwart-wit, maar in kleur. Kleur die de straten, grachten en mensen tot leven bracht. Zwart-wit was slechts een technische beperking van zijn tijd.

De fotograaf was een man die Amsterdam in 'full colour' beleefde, maar gedwongen werd de stad in grijstinten vast te leggen. Voor hem was de zwart-witfotografie van de 19e eeuw geen artistieke keuze, maar een technische grens waar hij telkens tegenaan liep.

Dit boek laat het verleden opnieuw tot leven komen. De gebruikte foto's behoren tot het publiek domein en zijn met behulp van AI van kleur voorzien. Deze kleuren vormen een artistieke interpretatie van het verleden.

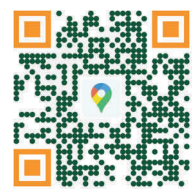
Old Amsterdam in Colour

See the city through the eyes of the photographer and travel back in time to experience it as it once truly was. He did not see the world in black and white, but in colour. Colour that brought the streets, canals and people to life. Black and white was merely a technical limitation of his time.

This photographer experienced Amsterdam in 'full colour', yet was forced to capture the city in shades of grey. For him, 19th-century black-and-white photography was not an artistic choice, but a technical limitation he repeatedly encountered.

This book brings the past back to life. The photographs used are in the public domain and have been colourised using AI. These colours offer an artistic interpretation of the past.

Het Pierement

Deze sfeervolle afbeelding neemt ons mee terug naar het Amsterdam van 1922. We zien twee mannen die met grote inspanning een prachtig gedecoreerd draaiorgel voortduwen op de hoek van de Marnixstraat en de Westerstraat.

In die tijd was het draaiorgel het kloppend hart van de Amsterdamse volkswijken. Het bood betaalbaar entertainment en bracht de nieuwste muziek direct naar de voordeur van de Jordanezen. Het afgebeelde orgel is een toonbeeld van vakmanschap, rijk versierd met houtsnijwerk en schilderijen van elegante figuren. Let ook op de kleding van de orgeldraaiers: de typische petten en stevige jasjes horen bij het straatbeeld van het interbellum.

Het verplaatsen van zo'n loodzwaar instrument over de kinderkopjes was zwaar fysiek werk. Toch was het een onmisbaar onderdeel van de stadscultuur; het geluid van de draaiende wielen en de mechanische muziek gaf de Amsterdamse straten hun unieke karakter en gezelligheid.

The Street Organ

This atmospheric image transports us to the Amsterdam of 1922. We see two men exerting great effort as they push a beautifully decorated street organ—locally known as a *pierement*—around the corner of the Marnixstraat and the Westerstraat.

In those days, the street organ was the beating heart of Amsterdam's working-class neighborhoods. It offered affordable entertainment, bringing the latest musical hits directly to the doorsteps of the *Jordanezen*.

The organ depicted here is a masterpiece of craftsmanship, richly adorned with intricate wood carvings and paintings of elegant figures. Notice, too, the attire of the organ grinders: their signature flat caps and sturdy jackets were quintessential elements of the street scene during the Interwar period.

Moving such a heavy instrument over the uneven cobblestones was grueling physical labor. Yet, it remained an indispensable part of the city's soul; the rumble of the wooden wheels and the mechanical melodies gave the streets of Amsterdam their unique character and unmistakable *gezelligheid*.

Aardappeloproer in Amsterdam

Het is 1917. Hoewel Nederland neutraal blijft tijdens de Eerste Wereldoorlog, sijpelt de ellende de Amsterdamse straten binnen. Door internationale blokkades is er een nijpend tekort aan alles, en de nederige aardappel — het volksvoedsel bij uitstek — is plotseling een luxeartikel geworden. Terwijl de magen van arbeidersgezinnen rammelen, groeit de woede over voedsel dat voor hun neus wordt weggevoerd of onbetaalbaar blijft.

Op deze foto zien we de Meermarkt aan de Marnixstraat, een plek die die zomer het brandpunt van de sociale onrust werd. Mannen met karakteristieke platte petten lossen zware juten zakken vol nieuwe aardappelen van de schuiten.

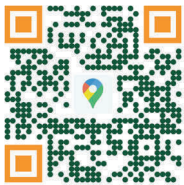
Voor de hongerige Amsterdammers was dit beeld een provocatie; het leidde tot het historische Aardappeloproer, waarbij wanhopige moeders de kades bestormden om eten voor hun kinderen op te eisen. Deze mannen op de kade werkten in het hart van een naderende storm, in een stad waar de grens tussen overleving en revolutie flinterdun was geworden.

The potato riots in Amsterdam

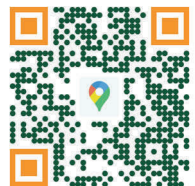
The year is 1917. Although the Netherlands remains neutral during the First World War, the misery of the conflict seeps into the streets of Amsterdam. International blockades have caused a dire shortage of everything, and the humble potato—the staple food of the people—has suddenly become a luxury item. As the stomachs of working-class families growl, anger rises over food that is either shipped away before their eyes or remains hopelessly unaffordable.

In this photograph, we see the Meermarkt on the Marnixstraat, a location that became the flashpoint of social unrest that summer. Men wearing characteristic flat caps are unloading heavy burlap sacks filled with "new" potatoes from the barges.

For the hungry citizens of Amsterdam, this sight was a direct provocation. It led to the historic Potato Riots (Aardappeloproer), where desperate mothers stormed the quays to demand food for their children. These men on the waterfront were working at the heart of a gathering storm, in a city where the line between survival and revolution had become paper-thin.

Scan the QR code to see where this took place

De Goudkust van weleer

Wandelend over de Amsteldijk rond 1900 waande je je in een totaal andere wereld. Aan de oever van de toenmalige gemeente Nieuwer-Amstel verrezen de trotse villa's Slotzicht, Amstelvliet en Amstelhove als bakens van welstand langs de rivier.

Op deze serene opname, gemaakt tussen 1890 en 1904, zien we een vrouw in een karakteristieke groene japon die behoedzaam haar weg vervolgt over het onverharde pad, een zware mand op haar schouder. Deze plek, nabij de huidige Amsteldijk 151, was destijds een geliefd toevluchtsoord voor de gegoede burgerij die de drukte van de Amsterdamse binnenstad wilde ontvluchten.

Terwijl het zonlicht door de kale takken filtert, herinnert het beeld ons aan de tijd vlak voor de grote annexatie door Amsterdam in 1896. De villa's vormden de 'Goudkust' van weleer. Het is een verstild moment uit een tijdperk waarin het tempo van het leven nog werd bepaald door voetstappen op het zandpad en de kabbelende Amstel.

The Gold Coast of Yesteryear

Walking along the Amsteldijk around 1900, you would find yourself transported to an entirely different world. On the banks of what was then the municipality of Nieuwer-Amstel, the proud villas Slotzicht, Amstelvliet, and Amstelhove rose like beacons of prosperity along the river.

In this serene image, captured between 1890 and 1904, we see a woman in a characteristic green gown carefully making her way along the unpaved path, a heavy basket balanced on her shoulder. This location, near present-day Amsteldijk 151, was then a favored retreat for the well-to-do bourgeoisie seeking to escape the frantic pace of the Amsterdam city center.

As the sunlight filters through the bare branches, the scene recalls the days just before the great annexation by Amsterdam in 1896. These villas formed the 'Gold Coast' of yesteryear. It is a tranquil moment from an era when the tempo of life was still set by footsteps on a sandy track and the gentle flow of the River Amstel.

Eerste 'Grand Hotel' van de stad

De grootsheid van het negentiende-eeuwse Amsterdam wordt zelden zo treffend gevangen als in dit beeld van het Amstel Hotel, gezien vanaf de Stadhouderskade rond 1890. Het hotel, een meesterwerk van architect Cornelis Outshoorn naar een visie van Samuel Sarphati, verrees tussen 1864 en 1867 als het eerste 'Grand Hotel' van de stad.

Hoewel het oorspronkelijke plan een imposant vierkant gebouw met vier vleugels was, bleef het door geldgebrek bij de huidige, statige vleugel. Op de voorgrond zien we een fascinerend sociaal contrast: een heer met hoge hoed in gesprek met een man in eenvoudige arbeiderskleding, terwijl de Stadhouderskade nog een onverhard zandpad is.

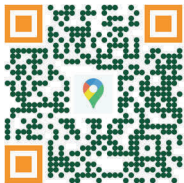
De weerspiegeling in het rimpelloze water benadrukt de bijna koninklijke allure van de gevel. Links zijn de houten structuren van de toenmalige zwem- en badinrichting zichtbaar. Dit was destijds de uiterste grens van de stad; een plek waar ambitie, luxe en het dagelijkse Amsterdamse leven elkaar ontmoetten aan de oevers van de Amstel.

The City's First 'Grand Hotel'

The grandeur of nineteenth-century Amsterdam is seldom captured as strikingly as in this image of the Amstel Hotel, viewed from the Stadhouderskade around 1890. The hotel, a masterpiece by architect Cornelis Outshoorn born from the vision of Samuel Sarphati, was erected between 1864 and 1867 as the city's very first 'Grand Hotel.'

Although the original design envisioned an imposing square structure with four wings, a lack of funding meant that only the single, stately wing we know today was ever realized. In the foreground, we witness a fascinating social contrast: a gentleman in a top hat in conversation with a man in simple worker's attire, at a time when the Stadhouderskade was still nothing more than an unpaved sandy track.

The reflection in the mirror-like water emphasizes the almost regal allure of the façade. To the left, the wooden structures of the contemporary swimming and bathing facility are visible. At the time, this location marked the outermost edge of the city; a place where ambition, luxury, and the rhythms of daily Amsterdam life met on the banks of the River Amstel.

Scan the QR code to see where this took place

